

2010. MÁRCIUS-ÁPRILIS

JÓ PÁSZTOR

A JÓ PÁSZTOR ALAPÍTVÁNY LAPJA • 7. ÉVFOLYAM 3-4. SZÁM

„Alázatos Király”

Ki ne ismerné az Úr Jézus Krisztus általános, mindenkinek szóló meghívását: „Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok!” (Mt 11:28) Ott ezekkel a kijelentésekkel mutat önmagára: „*Szelíd vagyok és alázatos szívű*”.

Virágvasárnapon ez az alázatos király vonult be Jeruzsálembe!

Magyarország történelme mindig nagyon érdekelt, noha nem vagyok történész. Úgy találom, hogy egy sincs a királyi felségek között, akit ilyen melléknévvel lehetne aposztrofálni, hogy „az alázatos uralkodó!”.

Egyedül Jézus volt szelíd és alázatos! – Az evangéliumban található görög szónak ilyen jelentései vannak, vagy lehetnek: szelíd, barátságos, jóságos, türelmes, alacsony sorsú, szegény, elnyomott, szerény. Ragozott formában: megalázkodni, magát megalázni, alázatosnak lenni. – Életét ismerve, próbáljuk ezeket magunkban kielemezni, igei példákkal alátámasztani!

Régi prédikátorok igehirdetéseiben találtam az alábbi paradoxonokat:

- Az Örökkévaló – halandóvá lett
- A Végtelen – végessé
- Az Élet Forrása – síró kiseddéz
- A Mindenség Ura – mindenki szolgájává
- Az Erős és Hatalmas – megköztözött rabbá
- A Dicsőséges – megvetetté
- A Mindenki Menedéke – üldözötté

Az Alkotó – teremtménnyé
A Gazdag – szegénnyé
Az Imameghallgató – imádkozóvá
A Fájdalmak Enyhítője – szenvedővé (*lett, változott, adta magát, tette magát*)

Gyermekkorom maradandó emléke egy kép, melynek tanúsága szerint egy jelentős vezető személy fehér lovon bevonul (jelképesen) a fővárosba. Pedig még csak nem is király, hanem kormányzó.

Jézus szürke számaron vonult be Jeruzsálembe, nem fehér paripán. Nem minket legyőzni jött közénk sem, hanem győzelmeket adni a bűn felett. Őt nem megalázták elsősorban, hanem megalázkodott, hogy aztán diadalra vigye ügyünket.

Nem a legyőzöttek kifolyt vérében tocsog lova patája, hanem virágszirmok borítják útját. Kezében nem kifent kard villog, hanem pásztorbot, mellyel megváltottai szelíd nyáját akarja az üdvözültek örök aklába terelni. Nem marcona katonaság kíséri diadalútján, akiknek öltözetét Ésaías ekként jellemezte: „dübörögve menetelő csizma és véráztatta köpönyeg” (És 9:4), – Gyermek-csapatok ujjonganak körülötte, hiszen ő is mint „gyermek született nekünk”, és ő szelíd, barátságos és jóságos.

Alázatos Királyunk, Úr Jézus Krisztus! Eljött ismét a szép virágvasárnap. Eléd sietünk, hozzuk hódolatunk, imádatunk sokszínű

Gerzsenyi Sándor

HÚSVÉTI ÉNEK

*Dereng a hajnal. Sötét szegletekbe
Kúsznak az árnyak. Ébredő neszekkel
Kezdetét veszi a hét első napja.
Most váratlanul néhány asszony árnya
Rebben az úton. Temetőbe mennek,
Gyászosan, félőn, feszült izgalommal.
Egy sírt keresnek sírva, egy halottat,
Ki holtan is a legféltettebb kincsük.
A földrengés már átvonult. A nagy kő
Elhengerítve. Angyal ül fölötte.
A félholt örök támolgyó csapatja
Semmit sem ért. Villámlástól vakítva
Ösvényt kutat, hogy futva éltét mentse.
Ne féljete! Így szól a fényes angyal.
Akit kerestek, nincs itt. Ő feltámadt!
Holtak között az élő nem lakozhat.
Most menjete sietve, bátor szívvel,
És hirdesséte: Jézus él. Feltámadt!
A síri éj nem tarthatta bezárva.
Bűn és halál felett győzött az élet.
Elmúlt a hosszú éj. Feljött az új nap.
Meghalt a "régi", és újjá lett minden.
Kegyelme által eljött üdvösségünk!*

Minden Kedves Olvasónknak áldásokban gazdag húsvéti ünnepeket kívánunk!

virágait, szép mondásaink bokros ágait, és eléd szórjuk utadra, a „keskeny útra”, mely az üdv honába vezet.

Tudjuk, hogy az alázatos Királynak csak alázatos szolgálói lehetnek. Ez azonban mostanában roppant nehéz követelmény. A túlélés eszköze ma az erőszak. Mi lesz az alázatosakkal? Porba tapossák őket, alázatos Királyunk? Csakugyan azt akarod, hogy mégis kövessünk téged ebben is?

Péter apostol felhívására akarunk hallgatni, aki így szól hozzánk: „legyetek alázatosak, mert az Isten a gőgösöknek ellenáll, az alázatosoknak pedig kegyelmet ad” (1Pt 5:5) Salamon pedig ezt mondja: „Akire dicsőség vár, az alázatos” (Péld 18:12).

Gerzsenyi Sándor

„Még ma velem leszel”

Tegnap még ott volt lent,
a dülhöngők között.
Nem ismert korlátot, törvényt, kegyelmet.
A terve megbukott.
Az ítélet: halál.
Itt vége minden útnak. Nincs tovább.
Megsemmisül az ember. Elfelejtik.
A széltől fölkavart parányi porszem
lebegve visszahull
az áldott anyaföldbe...
Mellette még két gyöttrődő alak.
Az egyik arc gonoszástól sötétlik.
A másik arc világit, bár a vér
alvadt patakjai
szánalmassá teszik.
Néhány mondat csupán,
mit két elítélt vált egymás között,
s ki azt gondolta, minden elveszett,
megnyílik fölötte az égi ajtó,
és elhangzik a drága biztatás:
Ott, fönt, velem leszel...
Boldogságod még ma beteljesül.
Uram, készíts számomra is helyet.
Hiszek benned. Te vagy az én Megváltóm.
Már itt, e földön is a mennyben élek!

Gerzsenyi Sándor

HÉTHALMI-EMLEKHAVVERSENY – II.

„A Világ Üdvözítője”

Csodálatos zenei élményben volt részem 2010. március 7-én a pesterzsébeti baptista templomban, ahol dr. Héthalmi Páth Károly zeneszerző testvérünk második emlékező estjére került sor. Március ellenére hideg téli hóesésben érkeztünk a nagyon szép templomhoz, amelynek padsorai egészen megteltek zenét szerető testvérekkel.

A program magas színvonalon összeállított, sokrétű ismertetőkkal tarkított, alig felejthető este volt. Közreműködött a gyülekezet vegyeskara, nőikara, férfikara, valamint az összevont budapesti vonós-zenekara. Hallottunk még tenor-, baritonszólót, hegedű-, fuvola-, fagott-, zongora-, orgonaszólót és kíséretet, valamint megszólalt egy tuba-kvartett, mely számomra eddig ismeretlen összeállítás volt.

Nem céloim a művek egyenkénti ismertetése (CD és DVD kapható). Ami engem leginkább megragadott, azok közül említek néhányat:

Vegyeskar: „Mi Hozzád von...” – Nőikar: „Ragyogj, te fényes csillag...” – Férfikar: „Halld csak, halld...” – Tenorszóló: „Isten szent Báránya...” – Baritonszóló: „Igaz leszek...” – Vonós zenekar: „Tégy foglyoddá, Uram...” – Hegedűszóló: „Boldogság szép hazája...” Fuvola: „Fohász.” – Fagott: „Csillagvilágos téli este van...” – Zongoraszóló: „Minden szerinted legyen, Uram...” – Orgonakíséret: „A világ Üdvözítője...”

Minden közreműködő tudása legjavát adta, átéléssel, csodálatos kidolgozással szólaltatta meg a műveket, amelyek bennem igen mély nyomot hagytak, és valóban felejthetlenné tették ezt az estét.

Igen jó ötlet volt zenei szakemberek véleményének ismertetése, valamint a művek keletkezésekor készült „régifényképek” kivetítése. Emlékezetes pillanat volt a dr. Somogyi Imre elnök testvér temetésén készült fényképet látni, és hallani a férfikar énekét, melyet arra az alkalomra komponált Héthalmi testvér. A vetítések alatt is Héthalmi műveket hallhattunk aláfestő zeneként.

Az énekesek, zenészek megszólalásán kívül a felolvasások, vetítések tették kerek egészé az előadást.

Az est magas szintű megszervezése dr. Almási Mihály lelkipásztor hozzáértését, jó szervező készségét bizonyítja.

Hálásan köszönjük a lelkipásztoroknak, a gyülekezetnek, minden közreműködőnek ezt a szép estét!

Meláth Dia (Pécs)

A vetítés során számtalan korabeli képpel ismerkedett a gyülekezet. Legtöbbször azonban Somosszegi Bodó Sándor Golgota és Jámbor Lajos Názáreti Jézus c. festménye volt látható.

ÖRÖMZENE PESTERZSÉBETEN

Leírni persze nem lehet azt az élményt, amit a Héthalmi CD–II. bemutató hangversenye jelentett, de legalább néhány képpel szeretnénk érzékeltetni. A fotókat Lovász Gyula készítette.

Szamosszegi Bodó Sándor és Mihály Mátyás testvér feleségével

Az énekkar és a zenekar egy része

A szószéken dr. Almási Mihály
lelképásztor

Fagott szólo (Csillagvilágos téli este van)
Bazsinka Ivett Éva, zongorán kísér Tóth Sámuel

A tuba-kvartett: Bazsinka József, ifj Bazsinka
József, Csövári Pál (takarásban) és Serfel Gábor
(takarásban)

A lelkesen éneklő gyülekezetben néhány vendég

Záróének: „Én nem tudom, mért szeretett úgy minket?”

A záró kórusmű (Fohász)

Vass Ferenc
1902 – 1991

Befejező részéhez értünk a Vass testvér életét bemutató sorozatunknak. Nem azért, mert vége szakadt a visszaemlékezésnek, hanem azért, mert igen hosszú, és másokról is szeretnénk írni. Ebben az utolsó cikkben jó néhány fényképet közlünk és az önéletrírásnak azt a szakaszát, amelyben a Tahi táborról esik szó.

B. J.: Azt hiszem, hogy ez a húszas évek vége nemcsak számodra volt nevezetes.

V. F.: Úgy van! Ezekben az években valósult meg az akkori ifjúsági vezetők régi álma; az ideiglenes visegrádi (1925), a lányfalui (1927) sátoztábor után valóra vált a végleges Tahi Tábor! Amint ezt Te is tudod, ebben különösen négy testvér fáradozása nyert jutalmat: *Bányai Ferenc, Piszmann Béla, Somogyi Imre* és az akkori helybeli prédikátor *Szabó András* neve tűnik ki. A tábor felfedezése édesapád nevéhez fűződik: az említett testvérek csak a megejtett helyszíni szemle után döntöttek, hogy javasolni fogják az MBISZ vezetőségének a telek megvételét. Ha kellően ismerjük az akkori gazdasági viszonyokat, bizony merész vállalkozás volt ez abban az éhenkórász világban! Ők

A SZOLGÁLAT ÚTJÁN

mégis belevágtak, mert hittek! Jól emlékszem egy akkortájt sokat énekelte ének versére: „Hátra maradjon az, aki remeg, Legyen bár kicsiny az a sereg, Győzzön az Úr ügye, Győzzön a hit!” Így lett! Halleluja! Egy angol testvér mondta: „Nincs ilyen szép fekvésű ifjúsági tábor nem csak Keleten, de Nyugaton sem!”

Most nagyot ugrok a történetben. 1953-ban bizonyos helyről javaslat érkezett a helybeli Termelő Szövetkezethez, hogy vegyék el a tábort baromfitelepnek. Sokat nyomott a latban, hogy a táborban két kút is van, sőt a nagy terület kerítésével van ellátva. A patak felduzzasztásával akartak mesterséges tavat létesíteni, amiben – számításaik szerint 10–12 ezer libát és kacsát lehetne nevelni. A Tsz elnöke akkor egy valamikori vasárnapi iskolába járó személy volt... Ő, ki tudja miért, vétót emelt. „Többet ártunk vele, mint amennyi hasznunk lenne” – mondta. Azt tanácsolta, hogy várjanak a tervvel a következő évig. Úgy vélte, egy év múlva bizonyára „világosabb lesz a politikai helyzet”: amint az valóban be is következett. Így azután továbbra is a tulajdonunkban maradt a tábor. Állítom, hogy a faluközösség előtt mindig nagy tekintélye volt a tábornak s ez mindmáig fennmaradt.

Édesapád mintegy 12 évig úgy gondozta és vigyázta a tábort, mint a szeme fényét! Minthogy azokat a nyarakat az augusztusi táborozás előtt már itt töltöttétek családdal is, tudom, hogy mind édesanyádnak, mind tenéked sok szép emléke fűződik ehhez a helyhez... A jó öreg csösznél, Koller bácsinál laktatok; ő volt a tábor fizetett öre évközben is. Magam is hallhattam, amikor édesapád így figyelmeztette az öreget: „Koller bácsi, le ne kaszálja a kis akáchajtásokat; hadd erősödjenek, hogy minél több lombos akác nyújtson hús helyet a táborozóknak”.

B. J.: Magam is rengeteg emléket őrzök arról az időről, hiszen gyermek- és ifjúkorom legszebb évei a táborhoz fűződnek. Vallom, hogyha édesapámnak a tábor a saját tulajdona lett volna, akkor sem gondozta volna becsületesebben! Családi körben sokszor elmesélte, miként fedezte föl 1930 kora tavaszán a táborhelyet. Érdeklődésére Koller bácsi mondta meg a tulajdonos címét Tótfaluban, majd Szabó András bácsival együtt mentek el az eladó gazdához tárgyalni a telekvétel ügyében. Szerintem a legnagyobb csoda az volt, hogy egy fillér nélkül vágtak bele Somogyival és Piszmannal ebbe a mindenképpen nagy vállalkozásba! Hiszen már azon a nyáron ott tartották a táborozást. Természetesen akkorra a Jeruzsálem és a két oldalon felépített női barakkok készültek el. A férfiak azon a nyáron még lementek Tótfaluba az atyafiakhoz szállásra, részükre a következő évben készült el a két férfibarakk.

V. F.: Bányai bácsi 1938-ban vett maga mellé, hogy bevezessen a konferenciákat megelőző előkészület forgatagába. Évközben Tótfalun a kisteremben őriztük az értékesebb dolgokat: pl. pokrócokat, edényeket, viharlámpákat, majd később a nagy fényerejű gázlámpákat, mosdótálat, stb. Ezeket minden évben fel kellett szállítani, majd átnézni, javítani, tisztítani, előkészíteni a fekvőhelyeket, alaposan kitakarítani a barakkokat, felszerelni a szeméttartókat, az útmentén a hajókikötőtől ill. a hídfőtől felszerelni az eligazító útjelző táblákat, stb. Százféle munka várt az előkészületben résztvevőkre, akik a megnyitó előtt már legalább egy-két héttel előbb önként jelentkezés során részt vállaltak a munkálatokban. Így csöppentem bele a tábor gondnoki tisztébe, amit 21 évig töltöttem be. Csak a mai munkások miatt említem, hogy ezért én nem kaptam soha még 21

Ifjúsági konferencia Tahiban. A csoportkép az új Jeruzsálem előtt készült 1931-ben.

fillért sem! Amikor elváltam ezt a feladatot nagyon örültem a megbízásnak; csak hát akkor még nem sejtettem, hogy mibe kerülök bele...

Három nevezetes dátumot szeretnék megemlíteni, mint amelyek kitörölhetetlenül vésődtek nem csak emlékezetembe, de a szívembe is. Az *első* 1943 nyarához kapcsolódik. Az egyik konferenciai evangélizáló igehirdetés olyan gyűjtő hatású volt, hogy 105 ifjú jött előre a szószéki asztalhoz kijelentvén, hogy Jézus Krisztus mellett döntöttek! A legtöbb letérdepelt és sírva imádkozott. Ennek hatására végül az egész tömeg lángoló buzgóságban egyszerre, hangosan és könnyezve imádkozott. Ilyet addig sohasem láttam és éltem át hívő életemben.

A *második* epizód az 1948-as centenáriumi esztendő István király napjára esik. Háromezer résztvevőt számláltunk. Majd kétezer énekes énekelt Beethovennek „A nagy egek az Alkotót dicsérik...” c. művét. Egy 120 tagú összevont fúvószenekar működött közre a konferencián. Másnap azt kérdezték a faluban tőlem: „Mi történt Vass bácsi tegnap este a táborban? Csak nem a menyeyei sereg szállott alá?” Ezt azonban nem gúnyosan kérdezték, hanem megilletődve. Egy irtózatos világégés után voltunk. Szinte nem lehet

A táborparancsnokság (Tahi 1931.) épülete a vezetőséggel és külföldi vendégekkel.

tett olyan emberrel beszélni, akit valamilyen próba, kár, szerencsétlenség, gyász ne ért volna. Az emberek akkor még alig ocsúdtak föl a megrendülésből. Szó szerint vedd, hogy a táborban átélt gyönyörűségbe szinte belezsibbadtam!

A *harmadik* nagy csodát 1977-ben éltem át táborunkban. Ekkor jött hazánkba Billy Graham testvér és hatalmas tömeg előtt evangélizált. Ott volt többek között az amerikai, az angol nagykövet munkatárjaikkal együtt, kiszállt a Magyar Televízió, a Rádió és több mint tizenötezer ember már órákkal előbb várt az evangélizációra. (Voltak, akik már előző este ill. éjjel kijöttek a helyfoglalás miatt.) Ennek a sokaságnak pusztán a kijövele ill. eltávozása közlekedésrendészeti szempontból is nem csekély feladatot jelentett. Az általunk a táborba kért hat rendőr, akik a Szentendrei Járási Kapitányságról jöttek ki, kissé

szorongva tekintettek szét a hatalmas tömegben. Az egyik azt mondta: „Ennyi embert a földön ülve még nem láttam sehol! Micsoda felbomlás lesz itt, ha megérkezik akit várnak?!” Dobner Béla azt mondta nekik: „Nem lesz itt semmi baj!” „Hát, hol van a korlát?” – kérdezték. Azt mindössze egy kis piros nylonzsinór jelentette, amit a paradicsomkarók-

ra kötöttek... „Soha nem láttam ilyen csodát” – mondta a rendőr. Valóban senki meg sem moccant, amikor megérkezett Billy Graham nagyszámú kíséretével. Csupán tapssal köszöntötték, semmi rendbontás nem történt. Én pedig a kétágú akácfa alatt térdeim közé hajtottam a fejemet és könnyfátyolos szemmel mondtam Istennek: „Uram, itt nem 15 ezer liba, kacsa van, hanem Kelet és Nyugat fiai együtt. Követek, diplomaták, hívők és nem hívők...” Graham többek között kijelentette: „Az én hazámban nem ezt mondták el nekem Keletről, amit itt látok!” – Az örömeim ebben a mámoros pillanataiban kevesen gondolhattak arra a négy hithős elődünkre: *Szabó András, Somogyi Imre, Piszmann-Pannonhalmi Béla és Bányai Ferenc* testvérekre, akik ennek a tábornak létrejövetelén annyit fáradoztak, és akiknek a neveik bizonyára beírat-

**Az összevont fúvószenekarok Tahiban, 1948.
Középen. Bányai Jenő, Tóth Gábor, Héthalmi Páth Károly**

tak az Élet Könyvébe! Csak sajnálni tudom, hogy ők már nem éltek azt, amit nekem az Úr élnem engedett. „Dicsőítem érte az egek Istenét!” – mint Dániel próféta.

De még szeretnék egy kicsit visszazamenni a történetben. Ugyanis nemcsak a korábban említett Tsz-próbálkozás fenyegette a tábor fennmaradását. Még 1949-ben kiszállt a községbe *dr. Pesta László* megyei tisztifőorvos. Nyilván addig még a hírért sem hallotta a baptisták táborának... Nem a maga jószántából szállt ki. Az idő tájt egy hívő baptista leány volt a községi tanács elnöke: *Ráczkevi Erzsébet*nek hívták. Mikor feljöttek a táborba, mi már a magunk konferenciája után voltunk. Ezt követően *Sréter Ferencék*, az ún. Szabad Evangélikusok csoportja kérte el a tábort néhány napra. Már ez is nagy baj volt, mivel Srétert az evangélikusok afféle „fekete bárány”-ként kezelték... Nem is szólva arról, hogy Sréterék vagy 600 fiatal, főként diákot gyűjtöttek össze a táborozásra! A konferenciájuk teljesen rendben folyt le, semmi rendzavarás vagy egyéb probléma nem volt. Csak hát ez „illetékes” helyen szemet szúrt!

Nos, amikor *dr. Pesta László* kíséretével kiszállt a helyszínre, éppen ott voltam és az ilyenkor szokásos feladatokat végeztem. Amint beszélgetni kezdtünk, *Ráczkevi Erzsike*

Pesta dr. mögé állt és a szájára tett ujjal figyelmeztetett, hogy hallgassak... Először a kúthoz mentek. A főorvos felhúzatott egy vödör vizet és megkóstolta. Azt mondta: „Ihatatlan!” Éppen ott volt a félkarú *Mikes Malvin* nevű kislánya. Mint-hogy azt sem tudta mi történik itt, no meg azt sem, hogy kivel áll szemben, rászólt a főorvosra: „Mit tetszik mondani? Az egész faluban nincs ilyen víz!” Valaki rászólt: „Hallgass Malvin, téged nem kérdezett senki!” De a kislány nem hallgatott, csak bizonygatta, hogy ez a víz kitűnő. Aztán felmentünk a barakkokba. Mikor a főorvos benézett, kijelentette: „Ez nem korszerű!” Ennyi embernek nem szabad itt tovább aludni!” *Malvin* megint megszólalt: „Tessék mihozzánk bejönni, ahol a mezei poloska milliószámra mászkál. Pincében lakunk és heten vagyunk testvérek, és az lakható?” Néma csönd lett. Már magának ennek a kislánynak a megjelenése és beleszólása a dolgokba számomra nagy csoda volt! Miért éppen akkor kellett neki odajönni a kútra vízért? Mi indította erre? Magam is csitítottam: „*Malvin*, hallgass!” De *Malvin* nem hallgatott, pedig még meg is fenyegették...

A vizsgálat után *dr. Pesta* főorvos az akkori csöszünknek, *Erdős Károlynak* kiadta a rendelkezést, szögezzen be minden barakkajtót, hogy

ne lehessen kinyitni. A csösz a parancsot végrehajtotta. Az a mentő ötletem támadt, hogy a tábort felajánlom iskolás gyermekek részére. Hozzák oda a gyermekeket kirándulni. Ezt elfogadták. Ki is jöttek, de nem a beszőgezett barakkokba szállásolták el magukat, hanem sátortábort építettek többszáz gyermek részére. Második, vagy harmadik éjjel azonban rettenetes – szinte szokatlan erejű – vihar kerekedett: szélvihar, jégeső, zápor dühöngött. Ez az ítéletidő a sátortábor nagy részét megsemmisítette... A csoportvezető tanár – aki magával hozta hathónapos gyermekét is – előkerítette a csöszt és a saját felelősségére kinyitatta a barakkok beszőgezett ajtóit! Mindnyájan bemenekültek. Arra a kérdésre, hogy miért volt beszőgezve a barakkok ajtaja, a csösz elmondta, hogy mikor és kitől kapta erre az utasítást. A dolognak az lett a vége, hogy e kudarcba fulladt kísérlet után soha többé nem jött oda senki! Illetve egy alkalommal 600 görög diák, akiket egy magasállású fővárosi tisztviselő meglátogatott. Nagy táncmulatságot rendeztek, majd éjfél tájban az illető beszédet intézett hozzájuk: „Ti, itt Tahin gyöngyében voltatok. Abban a táborban, amit csodálatos hegykoszorú övez. Hálásak lehettek ezért a magyaroknak.” Én a háttérben meghúzódva mindezt végignézettem és hallgattam... Mondanom sem kell, hogy szorongó szívvel távoztam...

Nem sok idő múlva, hogy hány év telet el, azután, nem tudom, de az állami hatóságok üdülőhelynek ismerték el a Tábort! Azóta nem évenként 4–5 napig tartózkodnak itt az atyafiak mindenfelől, hanem az egész nyári időn át rendes beosztás alapján. Azóta már villany is van, sok mindent korszerűsítettek, és még sok szép terv vár megvalósításra, amiben külföldi testvéreink is támogatásukról biztosítottak. Így vált lehetővé a már említett *Billy Graham*-féle evangélizáció is.

Horváth László 1937–2010

Valaki elment, aki sokáig szolgálta az Urat, a gyülekezetet, az egész közösséget...

Az alkalmi összevont férfikarban (*Gellén Christa* vezetésével) vagy százan énekelték *Dr. Somogyi Imre* valamikori elnök testvér *Héthalmi Páth Károly* által megzenésített utolsó versét: „Még egy éneket hadd énekeljek...” Drámai feszültséget közvetít ez a remekmű!

Horváth testvér életútját *dr. Almási Mihály* lelkipásztor ismertette a család által összeállított adatok alapján. Itt csak arra utalok, hogy több mint 40 évig vezette a pesterzsébeti énekkart, a Baptista Központi Énekkar alapító tagja, hosszú időn át titkára volt. Időről időre vezette is a kórust, a fúvós hangszerekhez épp úgy értett, mint a vonósokhoz... Pesterzsébeten előjáró, presbiter, gyülekezetvezető szolgálatot is végzett.

Az igehirdetésben Almási testvér a halál jézusi értelmezéséről szólt, és megtérésre hívta azokat, akik még nem döntöttek a Föltámadott Jézus mellett, aki maga a Föltámadás és az Élet.

A férfikar a „ragyogó palota” fényéről énekelt – mély átéléssel.

(Az ének szövegét *Kőrösi Béla* mártír prédikátor fordította, a feldolgozás szintén Héthalmi Páth Károly műve)...

Egyszerre mozdult a hatalmas tömeg. A közel kétszáz fős énekkar (*Oláh Gábor* és *Baka Sándor* vezényletével) dicsérte Istent, vigasztalt, bátorított, miközben a föld befogadta a koporsót... majd távolról – lassú méltósággal – megszólalt egy tuba különösen szép mély, bűgő hangján: „Ott a folyónak túloldalán...” – azután pedig: „Ama szép hon felé száll az én óhajom...” *Csővári Pál* tubaművész testvér előadásában...

Szebbnél szebb koszorúk feledtették velünk a csupasz sírhantot, énekek, ima és végül az „Áldott legyen a frigy”.

Ez a gyászistentisztelet, többek között azt is megmutatta, hogy milyen erős még mindig – minden negatív hatás ellenére – a hagyományos biblikus baptista hívők közösségi érzése, együvé tartozása. Adja az Úr, hogy tovább erősödjék!

A gyászoló Családnak az Úr vigasztaló kegyelmét kívánjuk.

– am –

„Elvégeztetett!”

Az Univerzumot megmozgató,
csodás mű készen áll, hisz „Elvégeztetett!”
S hogy közben megszakadt
a Mester drága szíve –
ez a tény éppen senkit nem zavar...

Nem azért jött, hogy mint orvost imádják,
nem csodatévő szentként járt esengő
és "jel"-re váró emberek között.
Nem életpéldát adni érkezett le,
közénk, szánandó bűnösök közé.

Gerzsenyi Sándor

Rendhagyó húsvéti elmélkedés – 100 év után – Ökörítő

Móricz Zsigmond a „Nyugat” 1910-es évfolyamának 8. számában így kezdi „Ökörítő” c. írását:

„Háromszázhuszonöt halott, kilencvenkilenc sebesült. Mind halottam, valamennyit gyászolom.

Földijeim, véreim, s ami a művésznek talán legfontosabb: a modelljeim! Ott tanultam megismerni nemcsak a magyar parasztot, hanem az embert is.

És ha ismerek valakit, s valamit, őket és az ő életüket ismerem, s csakugyan mikor a nagy szerencsétlenség hírére hallottam, s a részletes tudósításokat olvastam, olyan tisztán láttam az egész eseményt, hogy ma már szinte alig hiszem, hogy nem voltam ott köztük.

Könnytelen fájdalommal, fájó szeretettel, szerető haraggal gondolok rájuk, s nem is éppen ez a rettenetes szerencsétlenség borít el aggodalommal, hanem azok az állapotok, amelyek előidézték s amelyek, mint az azóta eltelt tíz nap eseményei mutatják, egy hajszálnyival örvendetes alakuláson sem mentek át.”

Ugyanebben az évben a baptisták hivatalos lapja, a „Békehírnök” a 102. oldalon a „Hirtelen veszedelem, Ökörítő” címmel közöl egy aláírás nélküli (véltető szerkesztőségi) cikket.

Móricz a későbbiekben hosszasan taglalja az általa oly jól ismert ecsedi-láp környéki falvak történetét, tökéletes láttelepet készít a vidék parasztságának fizikai és lelki állapotáról. Fölteszi a kérdést, hogy mit hozott a kultúra ennek a vidéknek? Igaz válaszokat ad. Az ecsedi-láp lecsapolása, a falvak szélén futó vasút „fölsleges pénzkidobást” hozott, meg azt, hogy a „föls nép menjen Amerikába” – majd így folytatja:

„És a kultúra hozta, a kultúra a táncrendet. Ez a nyomtatott papírlap jelzi legtisztábban, mi történt hát a néppel? Az, hogy bizonyos kultúrigényekre tett szert, de semmi kultúrmunka képességre. A föld jövedelmét semmivel sem tudták növelni, de a személyi kiadások horribilis módon felszöktek. Nem faekével szántanak ugyan, de nem is haladnak egy lépést sem Hollandia földművelése felé. A maguk szötte vászonruhából ellenben kivetkeznek, s anyagi képességeiket messze meghaladó módon ruházkodnak. Jön a divat, itt is van a nyakukon s megtanítja őket a fényűzésre, közel hozza a várost, ahol a legújabb divatú blúzokat lehet varratni; ellenben nem hoz semmiféle piacot; kénytelenek ma is búzát termelni, meg tengerit s egy kevés árpát, s álmodni sem tudnak róla, hogy lehetne a kiszípolozott öreg földnek jobban kiszedni a zsírját.

Mit hozott hát a kultúra? Azt hogy a régi halász, pásztor, tehetetlen szegény földtúró parasztnép világába nem hozott reális hasznot, de hozott morális kárt. Ma nagyobb divat ezekben a falvakban a durvaság, a szívtelenség, a komiszság, mint bármikor is volt;

ma aki valamit ad magára, hetyke és kemény és az Istennel se törődik! Mert ő az első a világon! Mi is történt Ökörítón? A szomszéd falvakban már van rezesbanda, na hát lesz nekik is! De olyan, hogy olyan nincs több a megyébe. És neki a falunak, neki a környéknek, fel kell hajtani a népet, itt legyen mindenki húsvét vasárnapján! Mert olyan bált kell csinálni, amilyen még nem volt! Azért is kell vasárnapra tenni, ünnep első napjára, ami eddig rettenetes szentségtörés lett volna! Táncolni! Ünnepe első napján!...

Ez a tónus az, ami az egész életükben uralkodik, s ami megteremtette a rettenetes bajt.

Beszögezték a kaput? Hát persze hogy beszögezték! Hogyne szegezték vóna, mer még a császár se jön be ott fizetés nélkül! Próbálja meg! Míg a koronát le nem teszi! De még be se néz oda korona nélkül senki!

Ha jött volna egy bölcs ember, aki megmagyarázza nekik, milyen veszély fenyegeti őket, ugyan ki hallgatott volna rá a bortól, kedvtől és mesterségesen eldurvított maga erejétől elvadult nép közül? Senki.

– De barátom, mindenki odaég, ha beszélgetik a kaput!

– Égjen, de pénz nélkül nem jön be senki.

– De nem az ég oda, aki nem fizet, hanem maguk, akik fizetnek.

– Ég az ... Sose égett még oda senki.

Azzal ott hagyja a bölcs embert ez az egy is; mert mind csak a maga feje után okos, s csak arra hallgat, amit a falu mond! A faluban pedig „magyaros keménység” a divat, s még a lányok is olyanok akarnak lenni. Más ma ezekre nem hat, csak a falu, se szép szóval, se rosszal; a jó tanácsra siket, a paranccsal szemben dacol. Megjárná a szolgabíró, ha az önézetüket nem akarva bántani, a szívükre próbálna hatni! Szív nincs! Parancs? Annak pedig visszaüt! Hiszen csak ne engedték volna meg, hogy bált tartsanak abban a csűrben, lett volna olyan kis forradalom, hogy a csendőrség se bírt volna velük vérfürdő nélkül.

Rossz petróleumlámpát és lampiont hozott a kultúra, amelyben bizakodva ötszázan mertek máglyára állani. Mert míg fáklyával világítottak, addig bizony nem táncolt csűrben senki éjszaka!...

S ennek a magyaros keménységnek az ökörítői szerencsétlenség akkor adott legfőbb bizonyosságát, mikor meglátta az eszeveszetten, durván, nagy erővel táncoló tömeget a felfutó tűzcíkot; amely a fellobbant lámpából szikrázott a száraz lombokon a tetőig. Ebben a pillanatban teljesen elvesztette az az ötszáz emberi lény mindazt a kultúrát, ami a sok ezeréves szellemi művelődésből rájuk jutott. Fenevadakká változtak, nemcsak a rémület hatása alatt, de azért, mert arra vol-

tak ők mintegy ránevelve, hogy ebben a percben nyers állatokká legyenek. A táncoslegény ökölrel ütötte el a lányt, ordítva vágott előre s egy másodperc alatt földre voltak tiporva az elöl állók, akik az út sodrában állottak s nem a kapu felé rohanókéba. És senki sem ért a kapuhoz, hanem bent két lépésre attól eleven máglya nőtt az önmagukat tönkretévő boldogtalanokból. A jelenlevő emberi erőnek semmi része sem használódott el a kapu kitörésére s a hirtelen lecsapó füstben és tűzben a legparányibb emberi ész és akarat nélkül mintegy szétrobbanva sült ki az emberi testekbe töltött energia. Alig, alig néhányan mentek ki a nyitva levő kis ajtón, s jellemző, hogy volt legény, aki kívülről, tehát a szabad ég alól, tiszta ésszel tört be, s így az emberhalom alól ki tudta vonszolni hűgát, s épségben vitte ki a pokolból. Ellenben a többiek, a boldogtalan állatok ott veszttek, mintha csak nem is az Isten képére teremtett lények lettek volna, hanem kosok és bárányok a tűzben. És fölfelé meredt a karjuk és a szemük, s mikor annyira nőtt az emberhegy, hogy elérték róla a valami három méter magasságban levő nyílást a csűr falán, azon ugráltak ki az égő emberek s így megmenekültek mintegy százan. És a letapodottak visszarángattak akit tudtak s volt akit egészen ketté szakasztottak...

Ha felelős a magyar paraszt azért a durva és elmaradott és nyers lélekért, amelyet a legegyszerűbb megfigyeléssel meg lehet állapítani nála, százszorta jobban felelősek az összes felettes hatóságai, amiért nem képesek rájuk hatni s a lelkükben levő rendkívül nagy értékű anyagot igazi kultúrával kiművelni.

Az ököritói szerencsétlenségért felelős minden tanító, minden pap, minden szolgabíró, minden jegyző, s minden vármegyei hivatalnok, akinek 1848 óta köze volt ehhez a faluhoz. Fel egészen a mai belügyminiszterig, ha ez nem vette tudomásul az alispán hírhedt táviratát. Csak a főispánok nem felelősek semmiért. A főispánt nem azért küldi le a kormány a megyékbe, mert felteszi róluk, hogy lelkük van, s a megyének hasznára lesznek, hanem azért, mert szép a nevük, mint egy lobogó és legalább is olyan daliák, mint a vármegyei hajdú: tehát nem dolgozni kell nekik, hanem reprezentálni! Ilyenformán Szatmár megyének most ideális főispánja van. S ez az úr két nevezetes dolgot jelentett ki: »addig nem megy le Ököritóra, míg el nem temetik a halottakat, mert azt a látványt nem bírják ki az idegei«, s hogy »Ököritón nincsen szükség segélyre, csak egy díszes emlékoszlopra«.

Bizony, bizony, akárhová nézünk, az ököritói tűz világa mellett csak szomorú látnivalók tűnnek szemünk elé.

Valaki, és pedig úri ember, a fiát akarta benn megkeresni, nem engedték be, míg nem fizet. Nem volt nála pénz, ami falun rendes dolog, – így menekült meg, mert épp abban a percben tört ki a tűz. S emiatt

menekült meg a kis fia is, mert azt sem engedték be nézőnek, korona nélkül.”

Eddig Móricz sorai. És most idézzünk a fent nevezett Békehírnökből néhány sort:

„Kedves olvasóink közül a legtöbben már értesültek azon borzasztó veszedelemről, amely húsvét vasárnapján esett Ököritó község lakosságát és a szomszédos községek sok családját érte... Ököritó község Szatmár megyében van, nem messze Nagyecsedhez. Lakossága magyar ajkú és vallás szerint egy része református, a másik része görög katolikus. Meglehetősen nagy község, s amint állítják, jómódú emberek lakják...

A pajta egészen megtelt, legalább 500–600 ember volt benne. Megkezdődött a tánc. Két banda húzta és fújta felváltva a nótákat. A kedv egyre fokozódott, s a testi indulatok féket kezdtek veszíteni. Lábak dübörgései, kacajhangok, rikkantások keveredtek a hegedűk vagy trombiták ütemes hangjai közé. A jelenlevők teljesen átadták magukat a kedv kicsapongó árjának, s egyébre aligha gondoltak...

De egyszerre csak kigyulladt egy lampion. Egy legény (azt mondják, hogy katona) az égő lampion felé sújtott, mire meggyulladt a díszítés, a száraz gally és nemsokára a tető. A tűz gyorsan szertefutott, a petróleumlámpák szétrobbanni kezdtek és a táncosokból egyszerre zavaros gomolyaggá vált népre hullani kezdett a tüzeső. Mindenki a szűk kijárási felé sietett volna, de ezt a tóduló tömeg maga előtt hamar eltorlaszolta. Most azután neki estek a beszegezett nagy kapunak, amely az óriási erőnek engedett és kidült, de vele együtt a földre buktak az emberek is egyik a másikára esett, a hátul levők pedig ezen embertömegre másztak egymást akadályozva; a kapu feletti égő tető ugyanekkor beomlott és a néptömeget elborította lánggal. Némelyek mégis kiszabadultak a tömegből és többen, mint égő fáklyák futottak a mezőre kétségbeesetten, míglen összerogytak.

Odabent pedig a lányok lenge ruhái tüzet fogtak és a pajtába szorultak egyik a másához tapadva égtek...

A muzsikát és kurjantásokat rémítő sikoltás és százszoros jaj váltotta fel; nemsokára azonban, talán vagy fél óra múlva csend lett. Azaz elcsendesültek, akik bent mulattak, de ez a csend rettenetessé vált. A faluból előfutó apák, anyák, rokonok keserves sírása töltötte be a levegőt.

Körülbelül 300 ember égett el, akkor este és azóta a megsebesültek közül is kimúltak vagy ötvenen. Legnagyobb részt fiatal legények és lányok; de volt olyan család is, amelynek minden egyes tagja odavesztett. A szomszéd községekből is sokan meghaltak...

Vígan, vágyódva, pirult arccal mentek a bálba, nem is sejtve, hogy 2-3 óra múlva a tűz martalékvá válnak. Pajzán és duhaj kedvvel járták a táncot, nem is sejtve,

hogy ezeket a gyorsan tipegő lábakat, és ezeket a vígan hadonászó kezeket néhány óra múlva az ebek fogják széthordani.

Ó, szegény lelkek, hát így kellett e világból az örökévalóságba átköltözni?

Ó, szegény lelkek, vajon részesültetek-e a megkívánkozó lelki oktatásban az iskolák és a templomok falai közt?...

Nem mondjuk, hogy azért jött reátok a veszedelem, mert húsvétkor bált tartottatok, hiszem mindnyájan bűnösök vagyunk és megérdemljük a büntetést mindenkor és mindenütt; de fáj, hogy az a nép, mely keresztyénnek nevezetik, nincs az evangéliummal megismertetve...

Sajnáljátok az ököritóiaikat? Méltók a szánalomra! Sírni kell e gyászos eset felett, de mindaddig, míg ti a világnak nagy pajtájában vagytok, sokkal szánalomra méltóbbak vagytok. Sírjatok magatokon, hogy nem tudjátok otthagyni a világ fertelmességeit és nem tudtok megtérni Istenhez, aki szeret és nem akarja halálotokat, hanem hogy megtérjete és éljete.

Jézus sírt Jeruzsálem felett, Jézus sír most is a bűnös világ felett.

Meneküljete ki e világ nagy pajtájából még ma; most, amíg lehet.

Ó, jöjjetek az Úr Jézus karjaiba, aki titeket megszabadít és boldoggá tesz e földön már, azután pedig örökké."

– a szerk. –

Százéves hírek

Bemerítés Zomborban

Szeptember 8-án Zomborban, Bács-Bodrog vármegye fővárosában 12 egyént keresztelt meg Udvarnoki András testvérünk, akit e célból oda meghívtak. Kiskunhalasról eljött az énekkar, hogy segédkezzék az evangéliom hirdetésének munkájánál.

Miután a keresztség végrehajtása már előre nyilvánosan kihirdettetett a szép és nagy városban, ennek folytán igen nagy közönség jelent meg az alámerítés színhelyén. A közönség között számos intelligens embert lehetett szemlélni, s a rend felett is illetékes közegek vigyáztak. Különben pedig mindenki igen előzékenyen viselkedett, különösen Udvarnoki András testvér iránt, s dicséretre méltó a város népének tanúsított elfogulatlan, művelt magatartása.

A jó Isten áldja meg Zombor városát, hogy az egyszerű, tiszta evangéliom boldogító erejét és hatását sokan megismerjék.

(Békehírnök, 1910.)

Százéves hírek

Ez évi március 28-án, húsvét hétfőjén Alexovics György testvérünk ordináltatott prédikátorrá Erzsébetfalván. Hitnézeteit Gerwich Gy., Udvarnoki A., Beharka P. és Cs. A. gyűl. vének, valamint Házy J., Szabady G., Mathei J. diakónusok, Bodoky L. evangélista és Németh J. erzsébetfalvai gyűl. megbízott testvér előtt fejtette ki, a bizottság teljes meglegedésére. Este 5 órakor már majdnem telve volt az imaház és később annyira megtelt, hogy többen állottak.

(Békehírnök 1910.)

Az egri kis gyülekezet

Az „Egri Újság” folyó évi 272-ik számában következő, reánk nézve érdekes cikk foglaltatik:

Istentisztelet a baptistáknál.

Az egri baptisták. – A baptista templom.

Az istentisztelet. – Az „igeszóló”.

Pár éve, hogy Egerben is akadt néhány baptista hívó. Nem sok, csak 3-4. De ezek itthon iparkodtak vallásuk tanait minél szélesebb körben terjeszteni, minél több új „testvért” szerezni. Nagyon sokan még ma sincsenek, de vannak annyian, hogy most már templomra volt szükségük. A várostól kértek helyet, s kaptak is a régi törvényszék épületében egy szobát. Itt lesz az istentiszteletük ezentúl, az lesz a templomuk.

A baptista templom tehát a régi törvényszék épületének első emeletén van. Elégé tágas, világos szoba, amelyben szép sorjában lócák vannak. A terem végén egy hosszú kerti asztal. Itt ül az „igeszóló”. Tőle jobbra az énekkar, a hívők, a kíváncsi érdeklődő hallgatóság. Vasárnap délelőtt és délután tartották meg új helyiségükben az első istentiszteletet. Ebből az alkalomból sok vendégük érkezett. Eljött a tardi baptista énekkar, a miskolci és győri püspökök, vagy mint ők nevezik „igeszólók” és még több „testvér” a vidékről.

A szoba zsúfolásig megtelt hívőkkel és kíváncsi közönséggel. A baptisták komoly, nyugodt arccal ülnek s várják az istentisztelet kezdetét, a közönség körében széles gesztussal magyaráz, beszél valamit egy feketebajuszú, iparos kinézésű, alacsony ember. Ez az „igeszóló” két egri földműves leánynak magyarázza, hogy mi a különbség ő közöttük, meg a katolikusok között. A leányok azonban nem igen értik meg az új tanokat, mert ezzel a mondással: „Ki miben született, abban haljon meg” otthagyták a püspököt. Mennek az ivóba táncolni. A kis feketebajuszú ember az asztal mellé áll, lehajtja a fejét, behunyja a szemét s lassan, alig hallhatóan imába kezd, amit a hívők lehajtott fejjel, szomorúan hallgatnak, s rámondják az áment.

(Békehírnök 1910.)

Százéves hírek

Bemerítés Neszmélyen

Udvarnoki András testvér Vining angol prédikátorral, Feinsilber zsidó misszionáriussal és Szlatki Dániel testvérünkkel e hó 11-én meglátogatta a Komárom megyében fekvő Neszmély községi kis gyülekezetet, ahol azután dél előtt Vining prédikátor, az udvaron tolmácsolás mellett istentiszteletet tartott és ez alatt az imateremben Udvarnoki testvér megvizsgálta a keresztelésre jelentkező barátainkat. Délután kivonultak a közelben folyó, s ezen időben nagyon megáradt Duna vizéhez, a melyben Vining testvér 11 egyént keresztelt meg igen nagy sokaság jelenlétében.

Este sátor alatt Szlatki testvér vetített képek bemutatása mellett tartott előadást, s így e napon úgy a neszmélyiek, mint a közeli községből ez alkalommal érkezett testvéreink és barátaink sok tanulságos és élvezetes lelki táplálékban részesültek.

Az Úr áldja ezt a környéket, hogy az evangéliom munkája mentől inkább terjedjen. *(Békehírnök, 1910)*

Alámerítési ünnepély Hajdúböszörményben

Szeptember hó 25-én vasárnap az esteli istentisztelet után, imaházunkban 9-en lettek alámerítve az Üdvözítő példája és parancsa szerint. Ez alkalommal az alámerítettek mindnyájan nők voltak. Az élet legvégső határához a 70 vagy 80 évhez közelálló öregtől a 13-14 éves vasárnapi iskolásleányig, találhatók voltak a kis seregben. Üdvözítőnk nem személyválogató! Hívja és elfogadja az élet 3., 6., 9. és 11 óráján, „szőlőjébe munkálkodni hajlandókat és a jutalmat mindegyik el fogja nyerni. Hála neki a nagy kegyelemért! (Egy jelen volt) *(Békehírnök 1910.)*

Új nyomda

Kedves Olvasóinknak mindjárt fel fog tűnni, hogy lapunk címének külső formájában valami kis változás történt. Ez azt jelenti, hogy most más nyomdából került ki, mégpedig egy egészen újonnan berendezett nyomdából, amely ezen hónapban kezdte meg munkáját. A Budapest Wesselényi utcai Gyülekezet 25 000 korona alapot tett le egy nyomda létesítésére. Ezen nyomda egy 15 tagból álló bizottságnek vezetése alá adatott. A bizottság az alapító gyülekezet részéről 8 tag, az elismert baptisták részéről 4 tag, és a többi baptisták részéről 3 taggal van képviselve. – A még szükséges költségeket a német gyülekezet fogja pótolni, de amit a 25 000 koronán felül ad, az visszafizettetik, ellenben a 25 000 korona a nyomdáé marad. Ezen nyomda tiszta haszna közös misszió célokra fog fordíthatni.

Kérjük kedves testvéreinket, imádkozzanak ezen új, közös intézményért, hogy nagy áldásává váljék úgy misszióknak, mint országunknak. *(Békehírnök 1910.)*

Igazi tél volt Szőkepusztán

Gyönyörű csillogó fehérbe öltözött a falu és „a pusztán télen”. – Ilyenkor a fehér „szönyegen” jól látszik a szarvas-, őz-, róka-nyom, a vadak csordába verődve látogatják a kis falut is.

A nagy havak után azonnal előbújt a tavasz első hírnöke a hóvirág, barkásak a fák, zöldül a rét.

A munka is elkezdődött. Két új telkünket már sikerült kitisztítani a 30 éves bozótból. Következik a romok eltakarítása. „Új” házunknál pedig folyik a tetőcsere. A széttervezett 50 éves pala helyett bontott hódfarkú cserepet használunk, amit ajándékba kaptunk. Igyekszünk mindent a lehető legkevesebb költséggel megoldani.

Köszönjük Kedves Olvasóink támogatását, ami nélkül nem épülhetne a tábor és a „Jó Pásztor” sem jelenhetne meg. Áldott föltámadási ünnepet kívánunk!

– am –

Itt még nem sózzák az utat

Télen is csodaszép a tábor

Rendelkező nyilatkozat

Jelen számunkhoz két úgynevezett rendelkező nyilatkozatot mellékelünk. **Vagy az egyik vagy a másik** felhasználható arra, hogy a **Napsugár Gyermekmentő Alapítvány** vagy a **Jó Pásztor Alapítvány** munkáját **támogassuk adónk 1%-ával**. Csak az egyik rendelkező nyilatkozatot helyezzük el adóbevallásunkba változtatás nélkül! Minden Kedves Olvasónknak köszönjük a támogatást. E nélkül nem tudnánk megjelentetni az újságot és nem lennénk képesek folytatni a gyermekmissziót. *– a szerk. –*

1%

A JÓ PÁSZTOR Közhasznú Alapítvány

Adószáma: 18696619-1-13

és a

Napsugár Gyermekmentő Alapítvány

Adószáma: 19175955-1-13

mindkét alapítvány jogosult arra, hogy fogadja a befizetett adó 1%-át.

Szeretettel kérjük olvasóinkat, ha támogatni szeretnék valamelyik alapítvány misszióját adójuk 1%-ával, akkor a rendelkező nyilatkozaton ezt tegyék meg. Itt jegyezzük meg, hogy a Napsugár Gyermekmentő Alapítvány szervezésében épült újjá a szőkepusztai imaház és létesül a gyermektábor.

A mellékelt csekk fölhasználható mindkét alapítvány támogatására. (A csekk jobb felső sarkán jelezhetjük az adomány célját!) Ezúton is köszönjük – ahogy azt levélben már megtettük – az adományokat. Kívánjuk, hogy az Úr gazdagon pótolja vissza mindazok szeretetét, akik nemes áldozatot hoznak nemes célokért.

**Élő közvetítés
istentiszteletekről**

Minden vasárnap délelőtt 10-kor és délután 5-kor élőben nézhető és hallgatható baptista istentisztelet az Interneten (www.ertzsebet.baptist.hu). A korábbi rögzített felvételek is elérhetők ugyanitt. Ez a lehetőség különösen hasznos lehet mozgáskorlátozottaknak, időseknek, és mindazoknak, akik bármi ok miatt nem vehetnek részt a vasárnapi alkalmakon. Idős testvérek kérjék gyermekeik vagy unokáik segítségét!

A JÓ PÁSZTOR

megtalálható az interneten is:

www.jopasztor.baptist.hu

Százéves hírek

Pozsonyban szeptember hó 18-án imaház-megnyitási ünnepély volt. Az Úr könyörült csekélyszámú népén, mely összejöveleleit már 18 év óta kénytelen volt oly eldugott helyen tartani, hol tisztelet alkalmával úgy dél előtt, mint délután világitásra volt szükség. Nagy öröme adott okot azon körülmény, hogy egy tágasabb, nyíltabb és világosabb helyen emelhették fel hálaimánkat ahhoz, aki nem felejtkezik el az övéiről. Áldásos imaóránk után istentisztelet következett, melyet Vincz testvér indiai misszionárius tartott. A délutáni tisztelet után – melyet a helybeli prédikátor: Bauer testvér végzett – kezdetét vette az ünnepély: először is Vincz testvér tartott meghatározó előadást az indiai pogányéletről, majd alulírott beszélt röviden az Isten házána rendeltetéséről. Nagyban emelték az ünnepély hangulatát az alkalmi szavak és karénekek, melyeknek legtöbbször a Bécsből megjelent vendégek adták elő. Még néhányan rövid buzdító beszédeket intéztek a hallgatósághoz, azután ünnepélyünk befejeztetett. Az Úr szaporítsa csekélyszámú népét ez új otthonunkban és adjon nekik állandó békeséget. H.D.

(Békehírnök 1910.)

Alámerítés Debrecenben

Urunknak legyen hála, hogy példáját 4 lélek követte e hó 2-án, kik nagy öröm közt tettek fogadást, nagyszámú nép jelenlétében arról, hogy ők Megváltójuknak hű követői lesznek, életük minden idejében. Alámerítve voltak közülük 1 férfi, 2 nő és 1 leány. Adja az Úr, hogy fogadásaiknak hűek maradjanak.

(Békehírnök, 1910)

Örömnep a kolozsvári gyülekezetben

Július 10-én vasárnap este különös nagy örömünk volt azért, hogy szeretett Kornya Mihály testvérünk, meghívásunkat elfogadva, hozzánk az imaházba eljött, több helybeli és a környéken lakó testvérekkel, és egy alkalmi beszédet is tartott. ... Gyülekezetünk tagjaiból többen már évek óta nem találkoztak Kornya testvérrel, és így a viszontlátás örvendetes volt. Ó, mily szép, ha Isten gyermekei találkozhatnak és érzik, hogy Jézus szeretete szíveiket egyesíti és azon igyekeznek, hogy az Úr Jézus dicsérve legyen mindenkor. (Rottmayer János)

(Békehírnök, 1910)

Új Héthalmi CD

Az elmúlt év karácsonyára jelent meg **Dr. Héthalmi Páth Károly** zeneszerző művész-tanár születésének 100. évfordulója alkalmából a „*Maradj velem!*” című CD és DVD.

Kiváló művészek, zenészek, énekesek fogtak össze Pesterzsébeten. A 26 Héthalmi mű igazi zenei élményt és hitbeli megerősödést jelentett mindazoknak, akik részt vettek a bemutatón, vagy megvásárolták a főlvételeket. *(Még néhány példány kapható!)*

Az új CD és DVD címe: „*A világ Üdvözítője*”. Igazán értékes ajándék lehet minden evangéliumi zenét kedvelő testvérnek, rokonnak, barátanak. (A DVD néhány hét múlva készül el.)

Néhány cím: *A világ Üdvözítője* (orgonaszóló) • *Már megjött szép fényességgel...* (hegedűszóló, zongora) • *Fenyőág – „Csillagvilágos téli este van...”* (tenorszóló, zongora) • *Ragyogi, Te fényes csillag..* (női kar) • *Hálaadó zsoltár* (kórus, orgona) • *Mi hozzád von..., Isten nagy szerelme...* (kórus) • *Boldogság szép hazája..., Ó, mily dicső lesz az a nap..., Ó, én Uram...* (bariton-szóló, zongora) • *Fohász* (kórus, zenekar, tenorszóló) • *Halld, csak halld..., Még egy éneket...* (férfikar) • *Nem arany és nem ezüst..., Igaz leszek...* (bariton-szóló, zenekar) • *Minden szerinted legyen, Uram...* (zongoraszóló) • *Kármel hegyén kél a nap...* (fúvósok) és még néhány remek zenekari darab.

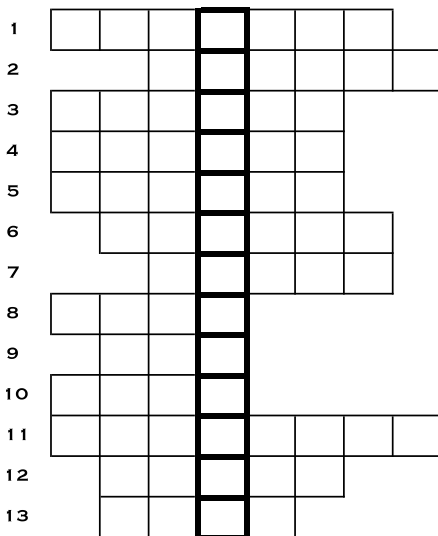
A CD kapható a gyülekezet és a Jó Pásztor könyvterjesztésében, valamint a Baptista Könyvesboltban. Ára: 2300 Ft.

GYEREKREJTVÉNY

Kedves Gyerekek!
Egy híres hely

A mostani rejtvény megfejtése egy híres hely. Írjátok meg, miről volt híres!

1. Az egyik kispróféta
2. Ószövetségi prófétanő
3. Az alku egyik tárgya Jákób és Ézsau között
4. Ereje hosszú hajában rejtett
5. Kis seregével legyőzte a Midiánitákat
6. Éli papnál nevelkedett
7. Góliát legyőzője
8. Mózes fiútestvére
9. A bárkakészítő
10. Az egyik evangélista
11. Az ő fiai voltak Jakab és János
12. Mária és lázár testvére
13. A tanítvány, aki vámszedő volt

A rejtvényt készítette: dr. Sajben Klára

Beküldési határidő: 2010. április 30.

Címünk: Jó Pásztor Alapítvány, 1751 Budapest, Pf. 279.

Az előző rejtvény helyes megfejtése: BÍBORÁRUS. Lídia volt bíboráros. Ő volt az első keresztyén, aki megtért Európában. (Apostolok cselekedetei 16:14)

Helyes megfejtést küldtek be: Virág Dóra (Hajdúböszörmény), Virág Fruzsina (Hajdúböszörmény), Jámbor Dominik (Debrecen), Jámbor Ádám (Debrecen), Asztalos Bogdán (Bp.), Szentesi Mira (Pécel), Szentesi Molli (Pécel), Nemes Dóra (Kiskőrös), Nagypáti Péter (Baja), Nagypáti Anna (Baja), Nagypáti Eszter (Baja), Tömöri Gábor (Hajdúbágyos), Tömöri Abigél (Hajdúbágyos), Jóföldi Kata Sára (Kaposvár), Buffham Nicholas (Bp.), Buffham Nóra (Bp.), Jaeger Tamás (Bp.), Jaeger Márk (Bp.), Lovász Petra (Bp.), Széll Dalma (Bp.), Vitéz Bárdos Illés Zoltán (Bp.), Nagy Tamás (Békés), Farkas Alex (Csengőd), Bóta Gábor (Szomolya), Kaszás Ágnes (Gödöllő), Petrik Borisz (Órbottyán), Vári Timea (Kiskőrös)

Gratulálunk! Jutalmukat postán küldtük el.

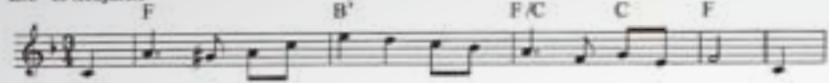

TAVASZI DAL

Dallam és szöveg:

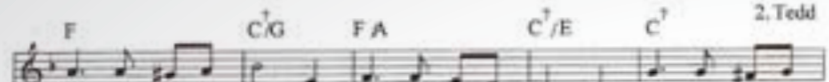
TÓKA SZABOLCS
(Énekek éneke 2.11-12)

Elő- és közjáték

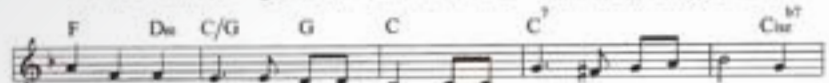

1. A

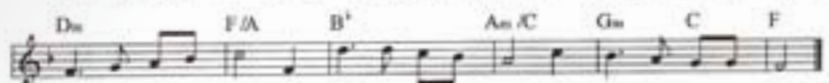
2. Tedd

hosz-szű té - li év - szak ím, ta - vasz-ra vált, A ter - mé - szet meg -
fél - re most a gon - dot, ör - ven - dezz a - zon, Hogy mennyi ál - dás

ű - jul, ér - zem Ó jó - sa - gát. S hogy az É - let győz az ál - vó
ér té - ged a ma - i na - pon. Vi - rág - il - lat - ár és zöld lomb,

zord i - dő fe - lett, Úgy Krisztus is mi - né - künk el - ső zsenge lett.
friss ta - va - szí szél, A meg - ű - ju - lás - ról, min - den er - ről be - szél.

„Szomjas vagyok”

A Kenyér megéhezett,
és szomjazik a Víz.
Az Út lerokkadt már háromszor is.
Talán a kereszt a végállomása?
Ki önmagát Világosságnak mondta,
abban az élet égi lángja
éppen hogy csak lobog...
„Szomjas vagyok!” – rebegi fönt a Forrás.
Pár pillanat, és elepad talán.
Ecetet adtak neki a pribékek,
pedig ő megértésre szomjazott.
Néhány csepp szeretet olthatta volna
e szomjúságot...
De senkiben nem ébredt szánalom.

Ő szomjazik ma is.
Ha rádköszön az inség és a kín,
meg a magány
valakiben, ki semmivel sem több,
csak embertárs, csupán felebarát,
adj innia egy pohár friss vizet,
adj egy jó szót, nyújtsd kezed, kenyered...
Ott fönt, az égben jegyzi Valaki
az irgalomnak minden csöpp vizét.

Gerzsenyi Sándor

Olvasóink írják

Kedves Almási Testvérem, az ÚR Jézus Krisztus által! Urunk gazdag áldását kívánjuk az új esztendőre így személyesen neked, mind a Jó Pásztor Alapítvánnyal tervezett munkátokra, a segítő munkatársakra és persze az egész gyülekezeti testvérekre...

...A misszió munkatékért nagyon hálásak vagyunk. Úgy a Jó Pásztor lapért, mint az interneten sugárzott Istentiszteletekért. Hála Istennek, a vejem felveszi MP3 lemezre, 1 lemezre 10–12 programot, úgy ahogy sorban van az interneten. Nagyon sokat jelent számunkra, mert prédikátor nélkül van a gyülekezetünk és nagyon alultápláltak vagyunk a lelki téren. Ezek a CD lemezek tartanak a lelki növekedés szintjén. Jutalmazzon meg benneteket ezért a szolgálatotokért a Mennyei Atyánk. Gondolom, vagyunk többen, akik erről a lelki asztalról táplálkozunk...

Nagyon szépen köszönjük a CD kazettát: Végezetül kívánjuk Urunk áldását, úgy a gyülekezet számára, mint az alapítvány számára. Külön üdvözljük Huszta Csaba testvéreket. Sokszor gondolok a testvérekre, akik segítő kezet nyújtanak.

Rausz János testvér és feleségem: Rózsika
(Levice, Szlovákia, 2010. jan. 1. postabélyegző)

Köszönöm ezt a kiváló lapot, amit egy ültőhelyemben elolvastam elejétől végig. Sok áldást adott belőle az Úr, különösképpen a Küldetés 2010 hatotta át a szívemet.

Bárcsak sokan megérthetnék ezt az üzenetet és elindulnának a cselekvés útján, hogy föltámadna újra a magyar baptista küldetés.

(N. M., Budapest)

JÓ PÁSZTOR

Kiadja: JÓ PÁSZTOR
KÖZHASZNÚ ALAPÍTVÁNY
PMB 12. PK 60.255/2002/4.

Számlaszám:

11742252-20061533 OTP Bank Rt.

Adószám: 18696619-1-13

Tel.: 06-20/886-0845, fax: 06-1/283-1413

Levelezési cím: 1751 Budapest, Pf. 279

E-mail cím: jopasztor@baptist.hu

www.jopasztor.baptist.hu

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Almási Mihály

Irodalmi szerkesztő: Gerzsenyi Sándor

Zenei szerkesztő: Tóka Szabolcs

Nyomás: Mátyus Bt.

HU ISSN 1786-268X

KVÍZ KÉRDÉSEK

Kérdések Eszter könyvéből

A megfejtés mellett az igehely megjelölését is kérjük, ahol a helyes válasz megtalálható.

- Hány napig tartott Ahasvérós király lakomája?
  - 7
  - 100
  - 180
  - 365
- Hogyan jelezte a király, hogy fogadja a hívatlanul eléje járuló vendéget?
  - intett a kezével
  - kinyújtotta felé az aranypálcaját
  - szólt az öröknek, hogy vezessék közelebb
  - felállt és a vendég elé ment
- Az alábbi nevek közül melyik NEM volt háremőr?
  - Dalfón
  - Hégaj
  - Saazgaz
  - Haták
- Hány tartománya volt Ahasvérós birodalmának?
  - 12
  - 42
  - 127
  - 180
- Melyik törzsből származott Eszter?
  - Lévi
  - Júda
  - Rúben
  - Benjámin
- Melyik szóból ered a púrim ünnep elnevezése?
  - mészárlás
  - megszabadulás
  - sorsvetés
  - királyi kegyelem
- Miért nem árulta el Eszter senkinek sem, hogy zsidó?
  - Árva volt, és nem ismerte a származását.
  - Mordokaj tanácsolta így neki
  - Szégyellte
  - Félt Hámántól
- Miért haragudott meg a király Vásti királynéja?
  - mert nem jelent meg, amikor meg akarta mutatni vendégeinek
  - elégedetlenkedést szított a háremben
  - nem gondoskodott kellő mennyiségű borról a lakomához
  - nem az előírások szerint szépitkezett
- Miért nem szívelte Hámán Mordokajt?
  - mert féltette a hatalmát
  - mert tartozott neki, és félt, hogy ez kiderül
  - mert gazdagabb volt nála
  - mert nem borult le előtte
- Kik szóttek összeesküvést a király ellen?
  - Bizetta és Harbóna
  - Bigtán és Teres
  - Zeres és barátai
  - Hégaj és Harbóna
- Mennyi ideig szépítették a leányokat, mielőtt a király elé kerülhettek volna?
  - 6 hétig
  - 6 hónapig
  - 12 hónapig
  - 2 évig
- Ki volt Memúkán?
  - A király egyik vezető embere, az ő tanácsára váltotta le Vástit a király.
  - A másodrangú feleségek őre, ő hozta-vitte az üzenetet Eszter és Mordokaj között.
  - Tanácsos, ő tanácsolta a királynak, hogy akasszák fel Hámánt.
  - A királyi küszöbök egyik őrzője, aki fellázadt a király ellen.
- Hogy hívták Hámán feleségét?
  - Hadassza
  - Rachel
  - Zeres
  - Hammedátá
- A király megkérdezte Hámánt, mit tegyen azzal az emberrel, akit ki akar tüntetni. Mit gondolt Hámán, kire célt az a király?
  - Azt gondolta, hogy Mordkojat fogja kitüntetni a király.
  - Azt gondolta, hogy őt tünteti ki.
  - Azt gondolta, hogy Memúkánt lépteti elő.
  - Azt gondolta, hogy Hatákat tünteti ki a király.

A kérdéseket összeállította:

dr. Sajben Klára

Beküldési határidő: 2010. április 30.

Az előző feladvány helyes megfejtése:

1/c (1Sám 16:1), 2/b (2Sám 12:18), 3/d (2Sám 11:31), 4/b (1Sám 21:10), 5/a (1Sám 22:3), 6/c (1Sám 24:1-9), 7/d (1Sám 17:16), 8/b (1Sám 19:12), 9/a (2Sám 5:4), 10/c (2Sám 6:6), 11/d (1Sám 21:14), 12/b (2Sám 14).

A megfejtést beküldte: Mészáros Lajos (Bp.), Piros Elemérné (Bp.), Rück Henrikné (Komló), Simon Lászlóné (Csenger), Molnár Dávidné (Pécel) és további 88-an, akik a keresztretjvénnyel együtt küldték be megfejtésüket. (Lásd a keresztretjvényt megfejtők névsorában a csillaggal jelölt neveket.)
Gratulálunk!

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17							18									
19					20			21				22				
23				24							25	26			27	
			28					29		30				31		32
33		34				35	36						37			
38	39				40					41		42			43	
44				45						46		47			48	
49			50					51					52			
53		54			55			56					57			
58				59		60				61	62				63	
	64		65							66					67	68
69		70				71		72		73			74			
75	76				77					78		79	80			
81											SZ					

KERESZTREJTVÉNY

Az igevers és a nevek az új fordítás szerint kerültek a rejtvénybe. Az ettől való eltérést külön jelezzük. Megfejtendő az igevers és az igehely.

Vízszintes:

1. A megfejtendő igevers hetedik része 17. Ahasvérus király egyik udvarmestere 18. Keresztény férfi, aki meglátogatta Pált római fogsága idején – Kár.ford. 19. Álmoságát mély lélegzetvétellel jelzi **20. A megfejtendő igevers harmadik része 21.** Részben ráhat! 22. Oystein ..., norvég matematikus a múlt század első felében élt 23. Talán 24. Amálekita király, akit Saul nem ölt meg – ford. 26. A-val a végén: víztároló faedény 28. Összekevert vers! 29. Fejlett civilizációjú indián törzs volt a mai Mexikó területén 31. A kannámban van! 34. Fúr betűi keverve 35. Négyzögletű belső udvar a régi római házakban 37. Becézett női név 38. Ezen a hegyen jövendölt Bálám Jákób csillagáról 40. Foszfór, lutécium és jód vegyjele 41. Közkatona 43. Dűne egyenmő betűi **44. A megfejtendő igevers első része 49.** Óriás termetű ember, Básán királya, akit az izráeliek legyőztek 50. Segítő 51. Arcának szája alatt levő része 52. Albán, osztrák és spanyol autójel 53. Aloe ..., gyógyhatású növény 55. Küldemények kézbesítésére szakosodott intézmények 57. Dávid egyik főembere (II. Sám 20) – Kár.ford. 58. Erre a helyre 59. Morzejel 60. Helység az Ígéret földje keleti határánál (IV. Móz 34) – ford. 61. Verdi híres operája 64. Tudja, hogy ki vagy 66. Izráel vezetőinek ez volt a tisztsége, mielőtt királyaik lettek volna 67. Számítástechnikai kifejezés, a

helyi hálózat rövidítése 70. Azerbajdzsáni város 71. H2O 73. Nátrium vegyjele **74. A megfejtendő igevers második része 75.** Így nevezték azt az emlékkövet, amit Sámuel állított a filiszteusok legyőzésének emlékére – Kár.ford. 79. Izsák emberei által ásott kút, melynek neve perlekedést jelent **81. A megfejtendő igevers ötödik része Függőleges:**

1. Név Jézus nemzetségtáblázatában (Lk 3) – Kár.ford. 2. Izáel bírja, akiről az van feljegyezve, hogy 30 fia és 30 lánya volt – Kár.ford. 3. Galileai helység, ahol Jézus feltámasztott egy ifjút 4. Kieget egyenmő betűi 5. Latin „és” 6. A kételkedő tanítvány 7. Molibdén vegyjele 8. Ézsau anyósa – Kár.ford. 9. Kapszisága miatt leprával bűnhődött 10. Júda királya, aki súlyos lábbetegségben halt meg, mert nem bízott az Úrban – Kár.ford. 11. Ninivében van! 12. Főpapi öltözk 13. Hagymafajta 14. Ösztönösen sejteni valamit 15. K-val a végén: magyar rajzfilmfigura (róka) 16. Agy 24. Összerűg! 25. A beszéd tárgya 27. Az egyik tanítvány – ford. 28. Betlehem másik neve 29. Így hívták Hámánnak, a zsidók üldözőjének egyik legyilkolt fiát 30. A kovácsmesterek ősatyja 32. A megfejtendő igevers negyedik része 33. Cipő része! 34. Épületmaradvány 36. TUA 37. Kikötőváros, ahol Pál felszállt egy Fóníciába induló hajóra 39. Oázis a Holt-tenger nyugati partján 40. Naámán gyógyulásának történetéből ismert damaszkuszi folyó – Kár.ford. 42. Karó egyenmő betűi 45. Libahang 46. Egy részét átlátja! 47. Répa páros betűi 48. Nyuszi ... fűben 49. Ide járnak a gyerekek 54. Város, amelyet Nimród alapított 56. Z-vel

a végén, egyiptomi isten, az alvilág ura – ford. 57. Regényét Gárdonyi írta meg 59. Nehézsége 62. Készíttess fogalmazást vagy levelet 63. Felvétellel és lejártságára alkalmas eszköz 65. Kifejezésre jut-tat 67. O-val a végén: szerencsejáték 68. Nyelvével tisztogat 69. Noé egyik fia 71. Felgöngyölvé árukt vászon mértékegysége 72. Buddhizmus válfaja 74. Folyós 76. Kettőzve: seb a gyerekek szerint 77. Láncszem! 78. Vés 80. A szájban található!

Különálló sor: A megfejtendő igevers hatodik része. Beküldendő az igevers és az igehely Beküldési határidő: 2010. április 30.

A rejtvényt készítette: dr. Sajben Klára

Az előző rejtvény helyes megfejtése:

Az Úr félelme bölcsességre int, és aki tisztességet akar, előbb legyen alázatos (Példabeszédek 15:33)

Helyes megfejtést küldtek be: Gulyás Ernő* (Bp.), Kovács Bálint* (Újkígyós), Jobbágy Csongor* (Bp.), Mihály Sándor* (Szada), Jambor Ferenc* (Debrecen), Gáll Lajos* (Debrecen), Czap Elek* (Debrecen), Tóth Lajos* (Debrecen), Serestyén Gyula* (Debrecen), Schumann-né Veszeloovszki Ágnes* (Monor), Lisztes András* ((Albertirsa), Lomjanszki János* (Órbotyán), Horváth Béláné* (Szada), Gyarakai Árpádné* (Szada), Bóta Noémi* (Tard), Gyarakai Mihályné* (Békés), Martonné Szepák Margit* (Tahi), Bolemányi Jánosné* (Kiskörös), Vincze Jolán* (Domoszló), Andrásk Andrásné* (Felsőpetény), Andrásk család* (Szód), Kustán Jánosné* (Dunaújváros), Nagy Sándorné* (Berettyóújfalu), Feik János* (Pés-Somogy), Tulkán Péterné* (Kétegyháza), Reményi József* (Mogyoród), Laskovicsné Pintér Eelka* (Isaszeg), Radványi József* (Sajóecseg), Ádám Lászlóné* (Sajószentpéter), Pásztor Józsefné* (Miskolc), Vezsenyiné Ács Magdolna* (Pécel), Dan Imre* (Kömlő), Bató Tiborné* (Ócsa), Lőrík Jánosné* (Bp), Ilyésné Katona Ibolya* (Pécel), Polányi Károlyné* (Bp), Spangenberg Rudolf* (Kömlő), Kovács Imréné* (Ráckeresztúr), Varga Lajosné* (Isaszeg), Polányi István* (Bp), Surányi Pál Istvánné* (Dunaharaszti), Lovász Mihály* (Kiskörös), Barta Gyuláné* (Mezőkövesd), Vajda Jánosné* (Orgovány), Sóvágó Antal* (Hajdúböszörmény), Döme Károlyné* (Zirc), Kalmár Lidia* (Kiskörös), Harsányi László* (Bp), Bathó Erzsébet* (Komárom), Sáfró János* (Pécel), id. Lisztes Tibor* (Berettyóújfalu), Bozsóki Ferencné* (Székesfehérvár), Grósz Györgyné* (Kétegyháza), Gyarakai Lászlóné* (Békés), Barabás Hajnalka* (Tuzsér), Marton András* (Bp), Gyurján Istvánné* (Kiskörös), Petrik Istvánné* (Tard), Dan János* (Békés), Tóth Antalné* (Hajdúböszörmény), Farkas János* (Kiskörös), Rózsa Tiborné* (Kiskörös), Lázi Tóth Julianna* (Bp), Kovács Sándorné* (Miske), Nyári Istvánné* (Kaposvár), Bócsa Sára* (Dunaújváros), Dobner Béláné* (Bp), Bató Pál* (Dunaharaszti), Kisné Ady Éva* (Békés), Farkas Gyuláné* (Csengőd), dr. Varga Lászlóné* (Pécel), Bóta Imréné* (Szomolya), Sándor Mária* (Bp), Kalmár Gyula* (Békés), Schmal Henrik* (Balatonszemes), Moravszkiné Somogyi Judit (Bp), Trenka Józsefné (Nógrádmegyer), Juhász János (Kiskunhalas), Körömi Károly (Monor), Forrás Ferenc (Bp), Szabó Sándor (Veresegyház), Szabó László (Újkígyós), Barna Rezsőné (Pécel), Kovács Lászlóné (Mezőtúr), Gothárd Dóra (Budakeszi), Nagy Mihályné (Baja), Szilágyi András (Aranyosapáti), Papp Béláné (Pécs), Tóthné Szűcs Csilla* (Békés), Kerekes Béláné* (Mágocs), Nuszbaum Ferencné* (Gödöllő), Petrik Ádámné* (Órbotyán), Pálfi Józsefné* (Szalkszentmárton), Vári Györgyné* (Kiskörös), Láng Lajosné* (Eger), Horváth Jánosné* (Fadd), Zóka Benjámin* (Pécs-Hird)

Könyvjutalomban részesült: Reményi József (Mogyoród), Laskovicsné Pintér Eelka (Isaszeg), Ádám Lászlóné (Sajószentpéter), Surányi Pál Istvánné (Dunaharaszti), Szilágyi András (Aranyosapáti) **Gratulálunk! Jutalmukat postán küldtük el.**